

Politikai kultúra

Gabriel A. ALMOND – Sidney VERBA

The Civic Culture

Princeton University Press

1963

A politikai kultúra definíciója Almond és Verba szerint

Politikai kultúra:

Politikai orientációk, a politikai rendszerrel és a rendszer egyes összetevőivel kapcsolatos attitűdök, az egyénnek a politikai rendszerben játszott szerepét illető felfogások

Orientációk, tárgyak

- **Orientációk módozatai**
- **Mire vonatkoznak az orientációk,
(milyen politikai tárgyra)**

Orientációk módozatai

Almond és Verba szerint

- **kognitív**
- **affektív**
- **evaluatív**

POLITIKAI TÁRGYAK

RENDSZER EGÉSZE

- intézmények (polity)
- aktorok
- közpolitikák (policy)

EGYÉN (személyes kompetencia)

A POLITIKAI KULTÚRA TÍPUSAI ALMOND ÉS VERBA SZERINT

- **parochiális**
- **alattvalói**
- **részvételi**

- **polgári (civic culture)**

SZUBJEKTÍV KOMPETENCIA

Ország	Helyi szinten	Országos szinten
USA	77 %	75 %
Nagy-Britannia	78 %	62 %
Olaszország	51 %	28 %
Venezuela	29 %	20 %
Magyarország 1989	22 %	9 %
Magyarország 1990	22 %	10 %
Magyarország 1991	34 %	17 %
Magyarország 1992	24 %	17 %
Magyarország 1993	27 %	11 %

Bruszt-Simon 1994

A DEMOKRÁCIA ÉRTELEMZÉSE (a válaszadók százalékában)

	Mo.	Cseh- szlovákia	Románia	Spanyol- ország	Ausztria
Szabadság	28	62	54	54	35
Jólét	32	7	6	11	1
Részvétel	15	8	4	14	30
egyéb	25	23	36	21	35
összesen	100	100	100	100	100

Barnes/Simon 1998

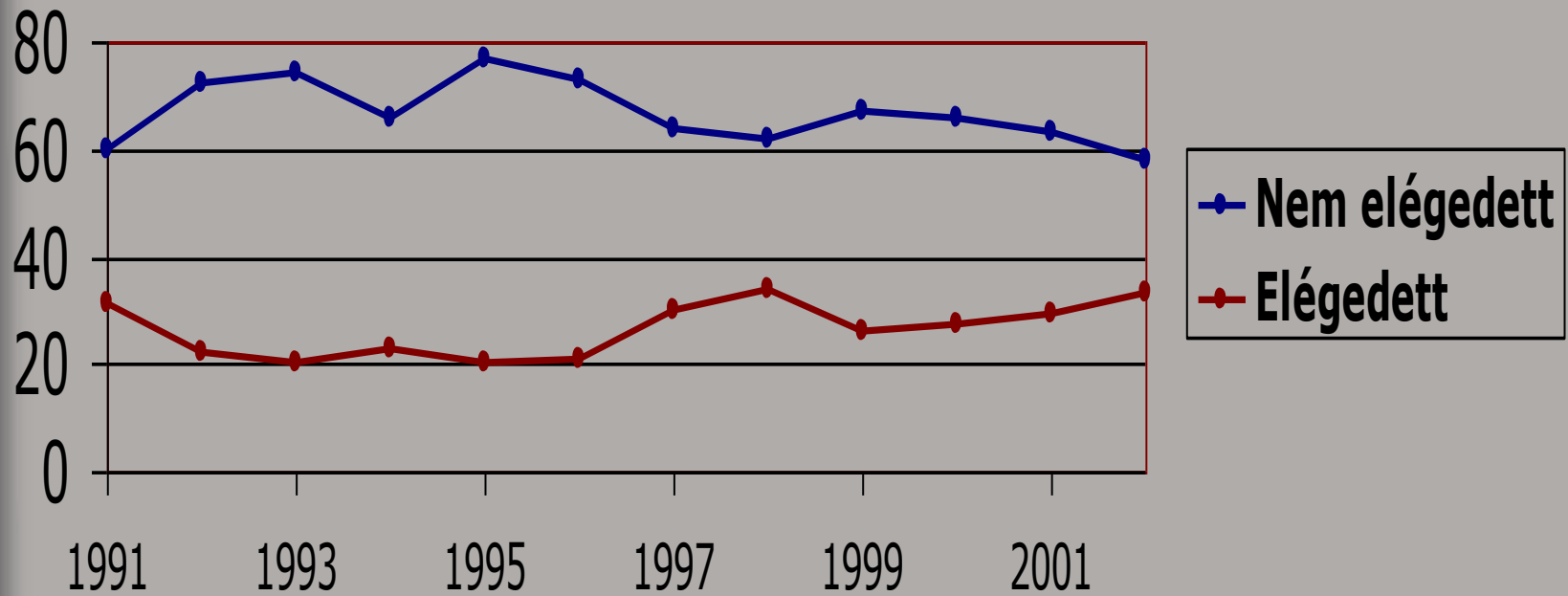
A FRANCO-RENDSZER ÉS A KÁDÁR-RENDSZER ÖSSZEHASONLÍTÁSA

(egyetértők százalékban)

	Franco-rendszer	Kádár-rendszer
Erős volt az elnyomás	76%	39%
Hiányzott a szabadság	79%	54%
Nem oldott meg semmit	38%	26%
Volt szociális fejlődés	60%	60%
Volt gazdasági fejlődés	64%	68%
Majdnem minden ember jobban élt	68%	78%

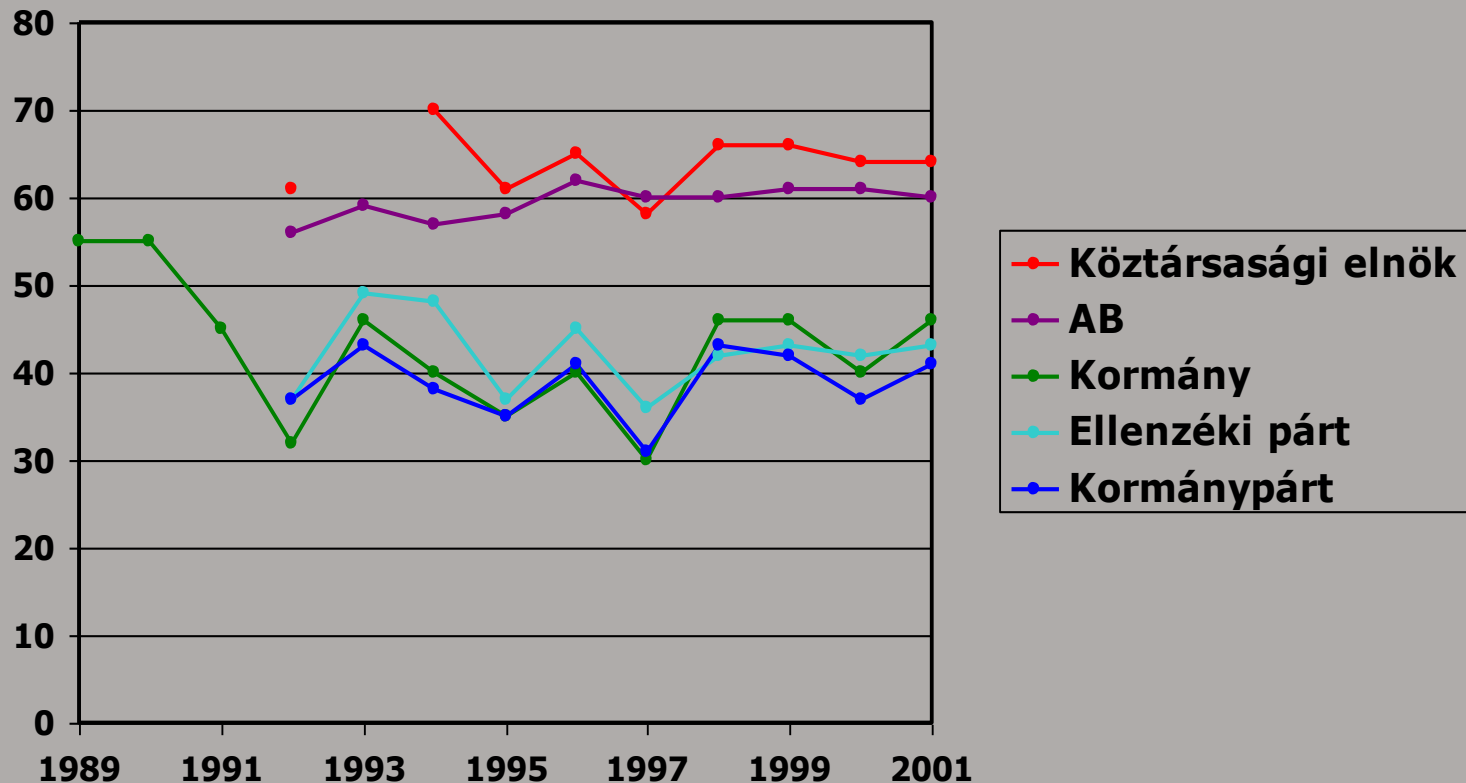
Barnes/Simon 1998

A DEMOKRÁCIA MŰKÖDÉSÉVEL VALÓ ÉLÉGEDETTSÉG

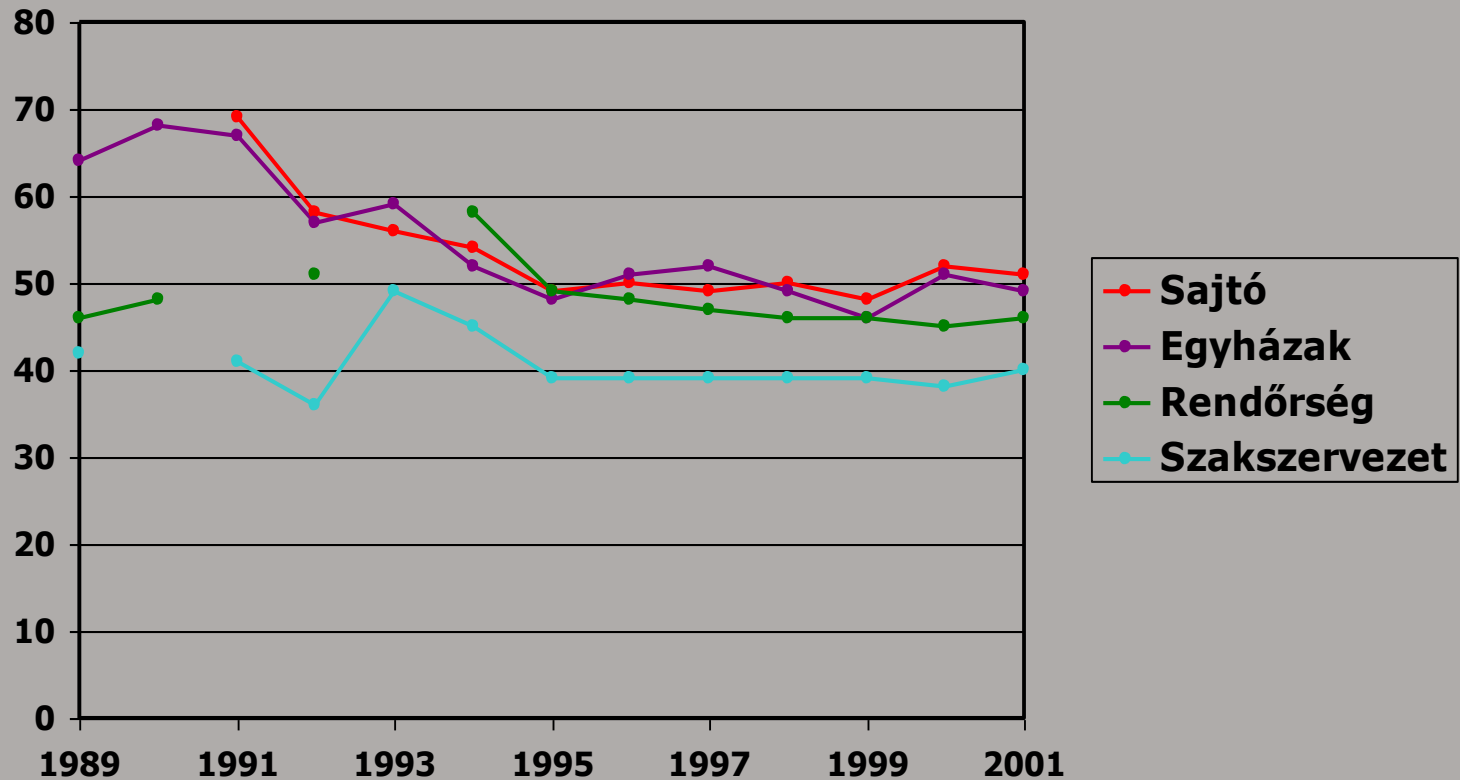

(Lengyel-Vinczellér 2004)

INTÉZMÉNYEK PRESZTÍZSE 1.

INTÉZMÉNYEK PRESZTIZSE 2.

RÉSZVÉTEL A NÉPSZAVAZÁSOKON

1989	58,0 %
1990	13,2 %
1997 (NATO)	49,2 %
2003 (EU)	45,6 %
2004	37,5 %

A PÁRTTAGOK ARÁNYA NÉHÁNY ORSZÁGBAN (százalékban)

Ország	Év	Párttagok szám	Arányuk a választok körében
Ausztria	1999	1.031.000	17,66
Finnország	1998	400.600	9,65
Norvégia	1997	242.000	7,31
Görögország	1998	600.000	6,77
Szlovákia	2000	165.000	4,11
Olaszország	1998	1.974.000	4,05
Csehország	1999	320.000	3,94
Németország	2000	1.780.000	2,93
Magyarország	1999	174.000	2,15
Nagy-Britannia	1998	840.000	1,92
Lengyelország	2000	327.000	1,15

Mair-Van Biezen 2004

MAGYAR POLITIKAI KULTÚRA

Figyelembe kell venni a történelmi örökséget

- **Tágabb örökség (elmúlt 150 év)**
- **Szűkebb örökség (államszocializmus)**

POLITIKAI CINIZMUS 1.

A politikusokban sohasem szabad teljesen megbízni

(egyetértők aránya százalékban)

1989	1990	1991	1992	1993
64	71	79	83	83

POLITIKAI CINIZMUS 2.

**A politusokat csak akkor érdekli az emberek véleménye, ha már nagy baj van.
(egyetértők aránya százalékban)**

1989	1990	1991	1992	1993
66	68	70	72	67

POLITIKAI CINIZMUS 3.

Csak az politizál, aki karriert akar csinálni
(egyetértők aránya százalékban)

1989	1990	1991	1992	1993
38	42	60	59	56

POLITIKAI CINIZMUS 4.

Magyarországon mindenki beleszólhat az ország ügyeinek intézésébe
(egyetértők aránya százalékban)

1989	1990	1991	1992	1993
34	35	28	24	23

RÉSZVÉTEL A PARLAMENTI VÁLASZTÁSOKON

1990. 1. forduló	65,8 %
1990. 2. forduló	45,4 %
1994. 1. forduló	68,9 %
1994. 2. forduló	55,1 %
1998. 1. forduló	56,3 %
1998. 2. forduló	57,0 %
2002. 1. forduló	70,5 %
2002. 2. forduló	73,5 %

RÉSZVÉTEL AZ ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOKON

1990 I. forduló	40,1 %
1990 I. forduló	29,0 %
1994	43,4 %
1998	45,7 %
2002	45,6 %

NÉHÁNY PARLAMENTI PÁRT TAGLÉTSZÁMA

